

Закон о запошљавању странца

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 128/2014, 113/2017, 50/2018 (чл. 2. није у пречишћеном тексту) и 31/2019 (чл. 9. и 10. није у пречишћеном тексту).

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и поступак за запошљавање странца у Републици Србији (у даљем тексту: Република) и друга питања од значаја за запошљавање и рад странца у Републици.

Основни појмови

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) **странац** је свако лице које нема држављанство Републике Србије;
- 2) **запошљавање странца** је закључивање уговора о раду или другог уговора којим странац без заснивања радног односа остварује права по основу рада у складу са законом;
- 3) **самозапошљавање странца** је запошљавање странца у привредном субјекту или другом облику делатности, у складу са законом, у коме је тај странац једини или контролни члан, у складу са законом;
- 4) **држављанин ЕУ** је држављанин државе чланице Европске уније, Европског економског простора или Швајцарске Конфедерације који своје право доказује држављанством државе чланице Европске уније, Европског економског простора, односно Швајцарске Конфедерације;
- 5) **послодавац** је домаће или страно правно или физичко лице регистровано за обављање делатности у Републици, као и органак и представништво страног послодавца регистрован за обављање делатности у Републици;
- 6) **страни послодавац** је страно правно или физичко лице регистровано у иностранству за обављање делатности;
- 7) **упућено лице** је странац који је запослен код страног послодавца код кога остварује права из рада, а који привремено на територији Републике обавља послове, односно врши услуге из делатности страног послодавца, у складу са законом, односно потврђеним међународним уговором;
- 8) **избеглица** је странац коме је признато право на уточиште у складу са прописима о азилу, осим лица са територије бивше СФРЈ којима је статус избеглице признат у складу са прописима о избеглицама, на која се овај закон не примењује;
- 9) **лице из посебне категорије странца** је лице које тражи азил, лице коме је одобрена привремена заштита, жртва трговине људима, односно лице коме је одобрена супсидијарна заштита, у складу са законом;
- 10) **независни професионалац** је самозапослено физичко лице, односно предузетник регистрован за обављање делатности у иностранству који на основу непосредно закљученог уговора са домаћим послодавцем, односно крајњим корисником услуга, обавља послове на територији Републике;
- 11) **студент** је странац коме је одобрен привремени боравак због студирања и који је уписан на акредитоване студијске програме у складу са законом;
- 12) **сезонски послови** су послови који имају сезонски карактер у области пољопривреде, шумарства, грађевинарства или других делатности, а које карактерише привремено значајно повећање обима послова у периоду не дужем од шест месеци у току 12 месеци.

Примена закона

Члан 3.

Странац се запошљава у Републици ако су испуњени услови утврђени законом, односно потврђеним међународним уговором.

- Услови за запошљавање странца утврђени овим законом не примењују се на запошљавање странца који:
- 1) има право на привилегије и имунитете у складу са потврђеним међународним уговорима;
 - 1а) је члан породице члана дипломатско-конзуларног представништва државе са којом Република има закључен билateralни споразум којим се лицу омогућава обављање плаћене делатности у Републици;
 - 2) у Републици, без заснивања радног односа, борави ради обављања послова на основу одговарајућих уговора или споразума са међународним организацијама, између надлежних институција Републике и других држава или у оквиру међународних пројеката о стручно-техничкој сарадњи, образовању или истраживању;
 - 3) је представник иностраног медија уписан у евиденцију представника иностраних медија, који се води у министарству надлежном за послове јавног информисања у Републици;

- 4) у Републици борави ради обављања верских послова и верске службе или организује, односно спроводи доброворне акције у оквиру регистрованих цркава и верских заједница у Републици, у складу са законом;
- 5) је волонтер, у складу са законом којим се уређује област волонтирања;
- 6) на основу уговора закључених између органа надлежних за послове одбране или унутрашње послове обавља послове од интереса за Републику или за потребе одбране или безбедности земље или се усавршава у овим областима;
- 7) је члан посаде брода, односно ваздухоплова, или обавља послове у друмском или железничком саобраћају и запослен је код страног послодавца;
- 8) је члан спасилачке јединице која пружа помоћ приликом отклањања последица несрећних случајева и природних катастрофа, као и случајева хуманитарне помоћи;
- 9) је члан ауторске или глумачке екипе који на територији Републике производи аудиовизуелно дело, у складу са законом.

Услови за запошљавање странца утврђени овим законом не примењују се и на странца чији боравак у Републици не траје дуже од 90 дана у року од шест месеци од дана првог уласка у Републику, и то на странца који:

- 1) је власник, оснивач, заступник или члан органа правног лица регистрован у Републици, у складу са законом, ако није у радном односу у том правном лицу;
- 2) у Републици борави ради успостављања пословних контаката или присуствовања пословним састанцима и који, без остваривања прихода у Републици, обавља друге пословне активности које се односе на припрему страног послодавца да успостави присуство и отпочне са радом у Републици;
- 3) је предавач или истраживач који учествује у организованим професионалним скуповима или истраживачким пројектима или обавља рад у циљу представљања или спровођења различитих научних и техничких достигнућа, као и његово пратеће особље;
- 4) обавља привремене образовне, спортске, уметничке, културне и друге сличне активности или у Републици борави на научном, уметничком, културном или спортском догађају, у организацији овлашћених организација, државних органа или органа аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, као и пратеће организацијско и техничко особље;
- 5) је упућено лице које у Републици изводи радове на основу уговора о набавци робе, набавци или закупу машина или опреме и њене испоруке, инсталирања, монтаже, оправке или обучавања за рад на тим машинама или опреми;
- 6) самостално или за потребе страног послодавца у Републици борави ради обављања послова опремања и излагања опреме и експоната на трговинским и другим сајмовима и изложбама.

Једнак положај

Члан 4.

Странац који се запошљава у Републици у складу са овим законом, има једнака права и обавезе у погледу рада, запошљавања и самозапошљавања као и држављани Републике, ако су испуњени услови у складу са законом.

Странац се сматра незапосленим у складу са прописима о запошљавању и осигурању за случај незапослености и остварује једнака права као држављани Републике ако су испуњени услови у складу са овим законом.

II. УСЛОВИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА

1. Услови за запошљавање држављана ЕУ

Члан 5.

Право на слободан приступ тржишту рада у Републици, односно на запошљавање, самозапошљавање и остваривање права за случај незапослености, осим ако међународним уговором који обавезује Републику није утврђено другачије, имају:

- 1) држављани ЕУ;
- 2) чланови породице држављана из тачке 1) овог става, који нису држављани ЕУ и имају одобрење за привремени боравак за чланове породице или стално настањење у тим државама којим доказују своје право на слободан приступ тржишту рада.

Под члановима породице држављана ЕУ сматрају се:

- 1) супружници у браку или ван брака држављана ЕУ, у складу са законом;
- 2) директни потомци држављана ЕУ млађи од 21 године живота или директни потомци његовог супружника у браку или ван брака, млађи од 21 године живота;

3) усвојена деца млађа од 21 године живота или пасторци држављана ЕУ или његовог супружника у браку или ван брака, млађи од 21 године живота;

4) лица из тач. 2) и 3) овог става старија од 21 године живота која нису у стању да се самостално издржавају, односно које је дужан да издржава држављанин ЕУ или његов супружник у браку или ван брака;

5) директни преци држављана ЕУ или директни преци његовог супружника у браку или ван брака, које је држављанин ЕУ или његов супружник у браку или ван брака дужан да издржава.

Лицима из става 1. овог члана која имају право на слободан приступ тржишту рада није потребна дозвола за рад у смислу одредаба овог закона.

Лици из става 1. овог члана не смеју постати непримерени терет систему социјалне заштите Републике, односно морају да имају довољно средстава да издржавају себе и чланове своје породице.

Члан 6.

- Слободан приступ тржишту рада у Републици лице из члана 5. овог закона има и ако:
- 1) му радни однос престане за време привремене неспособности за рад због болести или повреде на раду;
 - 2) без своје кривице остане без посла, који је у Републици трајао најмање годину дана и ако је пријављено као незапослено лице организацији надлежно за послове запошљавања;
 - 3) је укључено у програме додатног образовања и обуке.

Члан 7.

Држављанину ЕУ право на слободан приступ тржишту рада траје шест месеци након престанка запослења ако му је:

- 1) престао радни однос на одређено време који је трајао краће од 12 месеци и ако је пријављен као незапослено лице организацији надлежно за послове запошљавања;
- 2) у првих 12 месеци боравка без његове кривице престао радни однос на неодређено време и ако је пријављен као незапослено лице организацији надлежно за послове запошљавања.

Члан 8.

Страни послодавац, који има седиште у држави чланици Европске уније, Европског економског простора или Швајцарске Конфедерације, може упутити странца који није држављанин ЕУ на рад у Републику без дозволе за рад у смислу одредаба овог закона, осим ако међународним уговором који обавезује Републику није утврђено другачије.

Страни послодавац може упутити странца из става 1. овог члана под условом да има:

- 1) закључен уговор са послодавцем или крајњим корисником услуга који обавезно садржи место и рок за обављање посла;
- 2) закључен уговор о раду са странцем из става 1. овог члана у складу са законом који је на снази у држави чланици у којој страни послодавац има седиште;

3) акт о упућивању на привремени рад у Републику којим се утврђује начин остваривања права и обавеза из рада, као и начин смештаја и исхране за време боравка и рада у Републици.

Странац из става 1. овог члана мора имати дозволу за боравак и рад у држави чланици у којој страни послодавац има седиште.

Странац из става 1. овог члана не може бити ангажован искључиво ради упућивања на рад у Републику.

2. Запошљавање странца

Члан 9.

Запошљавање странца остварује се под условом да поседује визу за дужи боравак по основу запошљавања, одобрење за привремени боравак или стално настањење и дозволу за рад, ако овим законом није другачије утврђено.

Докази о испуњавању услова за запошљавање странца у складу са овим законом обавезно се чувају у пословном простору у коме странац ради.

Врсте дозвола за рад

Члан 10.

Дозволом за рад, у смислу овог закона, сматра се акт на основу којег странац може да се запошљава или самозапошљава у Републици, у складу са законом.

Дозвола за рад се може издати као:

- 1) лична радна дозвола;
- 2) радна дозвола.

За исти временски период издаје се само једна врста дозволе за рад.

Лична радна дозвола

Члан 11.

Лична радна дозвола је дозвола за рад која странцу у Републици омогућава слободно запошљавање, самозапошљавање и остваривање права за случај незапослености, у складу са законом.

Члан 12.

Лична радна дозвола се издаје на захтев странца ако:

- 1) има одобрење за стално настањење;
- 2) има статус избеглице;
- 3) припада посебној категорији странца.

Лична радна дозвола издаје се у случајевима утврђеним међународним уговором који обавезује Републику, у складу са тим уговором.

Лична радна дозвола издаје се ради спајања породице и на захтев члана уже породице странца из става 1. тач. 1) и 2) овог члана коме је издато одобрење за стално настањење или привремени боравак, као и странца члана уже породице држављанина Републике и странца српског порекла до трећег степена сродства у правој линији, уколико

лице испуњава услов у погледу минималних година живота за заснивање радног односа у складу са прописима о раду.

Под члановима уже породице сматрају се супружници у браку или ван брака странца који има личну радну дозволу, малолетна деца рођена у браку или ван брака, малолетна усвојена деца или малолетни пасторци, као и други чланови породице, у складу са законом којим се уређује боравак странца.

Члан 13.

Странцу који има одобрење за стално настањење лична радна дозвола издаје се на период док траје лична карта за странце.

Избеглици лична радна дозвола издаје се на период док траје лична карта за лице коме је одобрен азил.

Лицу које тражи азил лична радна дозвола може се издати девет месеци након подношења захтева за азил, ако одлука о том захтеву није донета без његове кривице, за период од шест месеци уз могућност продужења, док траје статус лица које тражи азил.

Лицу коме је одобрена привремена заштита лична радна дозвола издаје се за време трајања статуса особе са привременом заштитом.

Жртви трговине људима лична радна дозвола се издаје за време трајања дозволе боравка.

Лицу коме је одобрена супсидијарна заштита лична радна дозвола издаје се за време трајања статуса особе са супсидијарном заштитом.

Члану уже породице странца из члана 12. став 3. овог закона радна дозвола издаје се за време трајања дозволе боравка.

Радна дозвола

Члан 14.

Радна дозвола је врста дозволе за рад која се издаје као:

- 1) радна дозвола за запошљавање;
- 2) радна дозвола за посебне случајеве запошљавања;
- 3) радна дозвола за самозапошљавање.

Странац са радном дозволом може у Републици да обавља само послове за које је добио дозволу.

Члан 15.

Послодавац на чији захтев је издата радна дозвола:

- 1) не може да упути странца на рад код другог послодавца;
- 2) у обавези је да пријави странца на обавезно социјално осигурање, у складу са законом;
- 3) сноси трошкове издавања радне дозволе и исте не може да пренесе на странца.

Послодавац који је запослио странца без одговарајућег одобрења за боравак и радне дозволе дужан је да му исплати сва новчана потраживања, у складу са прописима о раду, уз уплату припадајућих пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање.

У случају из става 2. овог члана постоји претпоставка да је радни однос трајао најмање три месеца, уколико се не докаже супротно.

Члан 15а

Радна дозвола издата на основу визе за дужи боравак по основу запошљавања издаје се најдуже на период важења визе за дужи боравак по основу запошљавања.

a) Радна дозвола за запошљавање

Члан 16.

Радна дозвола за запошљавање издаје се на захтев послодавца, у складу са стањем на тржишту рада, под условима да послодавац:

1) пре подношења захтева за радну дозволу за запошљавање није отпуштао запослене услед технолошких, економских или организационих промена на радним местима за које се тражи радна дозвола за запошљавање, у складу са прописима о раду;

2) десет дана пре подношења захтева за радну дозволу за запошљавање није пронашао држављане Републике, лица која имају слободан приступ тржишту рада или странца са личном радном дозволом, одговарајућих квалификација са евидентације организације надлежне за послове запошљавања;

3) изузетно од одредбе става 1. тачка 2) овог члана, када је то у интересу Републике Србије или то налажу међународно прихваћене обавезе, министар надлежан за послове запошљавања може одредити и рок краји од десет дана;

3) приложи предлог уговора о раду или другог уговора којим се остварују права по основу рада, у складу са законом.

Радна дозвола за запошљавање издаје се за запошљавање странца који има визу за дужи боравак по основу запошљавања, одобрење за привремени боравак и испуњава све услове из захтева послодавца који се односе на одговарајућа знања и способности, квалификације, претходно искуство и др.

Изујетно, када је то у интересу Републике Србије или то налажу међународно прихваћене обавезе, привремена

радна дозвола за запошљавање може се издати странцу који испуњава све услове из захтева послодавца који се односе на одговарајућа знања и способности, квалификације, претходно искуство и др., уз претходно прибављену сагласност министра надлежног за унутрашње послове, под условом да је странац поднео захтев за привремени боравак.

Радна дозвола за запошљавање из става 3. овог члана издаје се за период који не може бити дужи од 45 дана.

Радна дозвола за запошљавање издаје се за планирани период запослења, а најдуже док траје привремени боравак.

Члан 17.

Послодавац може да запосли студента под условима из члана 16. овог закона, с тим да обављање послова у периоду када трају наставне активности може да траје најдуже 20 сати недељно, односно 80 сати месечно.

Услови за издавање радне дозволе за обављање сезонских послова су да странац има:

- 1) одобрење за привремени боравак странца;
- 2) закључен уговор о раду са послодавцем;
- 3) акт послодавца којим се утврђује начин смештаја и исхране за време боравка и рада у Републици.

б) Радна дозвола за посебне случајеве запошљавања

Члан 18.

Радна дозвола за посебне случајеве запошљавања издаје се на захтев послодавца, и то за:

- 1) упућена лица;
- 2) кретање у оквиру привредног друштва;
- 3) независне професионалце;
- 4) оспособљавање и усавршавање.

Члан 19.

Радна дозвола за упућена лица запослена код страног послодавца издаје се на захтев послодавца ради обављања послова или вршења услуга на територији Републике, на основу закљученог уговора о пословно-техничкој сарадњи са страним послодавцем, у складу са овим законом.

Услов за издавање радне дозволе из става 1. овог члана јесте да странац има:

- 1) визу за дужи боравак по основу запошљавања или одобрење за привремени боравак странца;
- 2) - брисана -
- 3) доказ да је упућено лице запослено код страног послодавца најмање једну годину;
- 4) акт о упућивању на привремени рад у Републику којим се утврђује начин остваривања права и обавеза из рада, као и начин смештаја и исхране за време боравка и рада у Републици.

Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се за период за који је закључен уговор између послодавца за кога се врше услуге и страног послодавца, али не дуже од годину дана.

Радна дозвола за упућена лица може се продужити најдуже до две године, уз сагласност министарства надлежног за послове запошљавања, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за област којом се уређује делатност послодавца за послове или услуге од интереса за Републику.

Изузетно од ст. 1-3. овог члана, радна дозвола за упућена лица од стране страног послодавца регистрованог за обављање делатности у држави са којом Република има закључен међународни уговор којим се уређује упућивање, издаје се у поступку, сагласно условима и за период утврђен тим споразумом.

Сагласност и мишљење из става 4. овог члана прибавља, по службеној дужности, организација надлежна за послове запошљавања.

Члан 20.

Дозвола за упућена лица - ради обављања послова или вршења услуга по основу уговора о набавци робе, набавци или закупу машина или опреме и њене испоруке, инсталација, монтаже, оправке или обучавања за рад на тим машинама или опреми издаје се под условима прописаним у члану 19. овог закона, за период дужи од 90 дана, односно за период потребан за обављање посла.

Члан 21.

Радна дозвола за кретање у оквиру привредног друштва регистрованог у иностранству издаје се на захтев огранка, односно зависног друштва које је регистровано у Републици, у циљу привременог упућивања, односно премештања запосленог на рад у тај огранак, односно зависно друштво, под условом да је лице код страног послодавца запослено најмање годину дана на пословима руководиоца, менаџера или специјалисте за поједине области (кључно особље), као и да ће у Републици обављати исте послове.

Изузетно од услова предвиђених у ставу 1. овог члана, радна дозвола за кретање у оквиру привредног друштва регистрованог у иностранству издаје се и на захтев огранка, односно зависног друштва које је регистровано у Републици, у циљу привременог упућивања, односно премештања запосленог приправника на рад у ту организациону јединицу, односно зависно друштво.

Радна дозвола из ст. 1. и 2. овог члана издаје се под условима утврђеним у члану 19. овог закона на период док траје виза за дужи боравак по основу запошљавања или привремени боравак, али не дуже од једне године.

Радна дозвола за кретање у оквиру привредног друштва може се продужити најдуже до две године, уз сагласност

министарства надлежног за послове запошљавања, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за област којом се уређује делатност послодавца за послове или услуге од интереса за Републику.

Сагласност и мишљење из става 4. овог члана прибавља, по службеној дужности, организација надлежна за послове запошљавања.

Члан 22.

Радна дозвола за независног професионалца издаје се на захтев послодавца, односно крајњег корисника услуга.

Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се ако независни професионалац поседује:

- 1) визу за дужи боравак по основу запошљавања или одобрење за привремени боравак;
- 2) закључен уговор са послодавцем или крајњим корисником услуга који обавезно садржи рок за обављање посла;
- 3) одговарајуће високо образовање и/или техничке квалификације и прописано радно искуство у струци.

Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се на период потребан за обављање посла, али не дуже од годину дана.

Члан 22а

Радна дозвола за оспособљавање и усавршавање издаје се на захтев послодавца, односно странца ради обављања обуке, приправничког стажа, стручне праксе, стручног оспособљавања, односно усавршавања.

Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се ако странац поседује:

- 1) одобрење за привремени боравак;
- 2) закључен уговор са послодавцем о обављању обуке, приправничког стажа, стручне праксе, стручног оспособљавања, односно усавршавања, који садржи место и рок трајања.

Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се на период трајања обуке, приправничког стажа, стручне праксе, стручног оспособљавања, односно усавршавања, али не дуже од годину дана, уз могућност продужења за још годину дана.

в) Радна дозвола за самозапошљавање

Члан 23.

Радна дозвола за самозапошљавање издаје се на захтев странца који има визу за дужи боравак по основу запошљавања или одобрење за привремени боравак у Републици.

У поступку издавања радне дозволе за самозапошљавање, уз захтев странац доставља:

- 1) изјаву о врсти, трајању и обиму активности којима планира да се бави;
- 2) доказ да има одговарајуће квалификације за обављање конкретне делатности;
- 3) предуговор или уговор којим се доказује право власништва или закупа над пословним простором у коме ће се обављати делатност;

4) - брисана -

5) изјаву о броју и структури лица која планира да запосли, посебно држављана Републике, лица која имају слободан приступ тржишту рада и странаца са личном радном дозволом.

Радна дозвола за самозапошљавање издаје се на период док траје одобрење за привремени боравак, а најдуже на годину дана уз могућност продужења под условом да странац докаже да наставља обављање истог посла под условима под којима је добио дозволу.

Странац који добије радну дозволу за самозапошљавање у обавези је да започне обављање послова за које је радна дозвола издата у року од 90 дана од дана добијања те дозволе.

III. ОГРАНИЧАВАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА СТРАНАЦА

Члан 24.

Влада одлуком може да ограничи број странца којима се издају дозволе за рад (у даљем тексту: квота) у случају поремећаја на тржишту рада, у складу са миграционом политиком и стањем и кретањем на тржишту рада.

Квота се утврђује на предлог министарства надлежног за послове запошљавања уз претходно прибављено мишљење социјално-економског савета основаног за територију Републике и организације надлежне за послове запошљавања.

Квота се не примењује на странца, односно послодавца који запошљава странца, а подноси захтев за:

- 1) личну радну дозволу, осим личне радне дозволе која се издаје на захтев посебне категорије странца;
- 2) радну дозволу за кретање у оквиру привредног друштва.

IV. ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 25.

У поступку издавања, продужења, поништавања и престанка важења дозволе за рад решава организација надлежна за послове запошљавања која те послове обавља као повериене, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, осим ако посебна питања овим законом или законом којим се уређује боравак странаца нису другачије уређена.

Податке од утицаја на решавање у складу са овим законом, организација надлежна за послове запошљавања води у складу са начелима заштите података о личности, ефикасности, економичности, савесности и одговорности.

Члан 26.

У поступку издавања, продужења, поништавања и престанка важења дозволе за рад у првом степену одлучује месно надлежна организациона јединица организације надлежне за послове запошљавања, одређена статутом.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба.

Конечно решење о жалби доноси министар надлежан за послове запошљавања.

Против коначног решења из става 3. овог члана тужбом се може покренути управни спор пред надлежним судом, у складу са законом.

1. Издавање и продужење дозволе за рад

Члан 27.

Дозвола за рад издаје се најдуже за период утврђен овим законом и период за који траје боравак странца.

Уз захтев за издавање дозволе за рад подносе се одговарајући докази о испуњености услова за издавање дозволе.

Дозвола за рад продужава се, ако су у моменту подношења захтева за продужење испуњени услови за њено издавање.

Члан 28.

Захтев за издавање, односно продужење дозволе за рад, подноси се организацији надлежној за послове запошљавања према месту привременог боравка или сталног настањења странца, односно према седишту послодавца или месту где се рад обавља, у зависности од врсте дозволе за рад.

Захтев за продужење дозволе за рад подноси се најраније 30, а најкасније пре истека рока важења претходне дозволе.

Изузетно, захтев за продужење радне дозволе из члана 19. став 4. и члана 21. став 4. подноси се организацији надлежној за послове запошљавања најкасније 60 дана пре истека рока важења претходне дозволе.

Начин издавања, односно продужења дозволе за рад, начин доказивања испуњености услова утврђених овим законом, потребне доказе за издавање односно продужење дозволе за рад, облик и садржину дозволе за рад прописује министар надлежан за послове запошљавања.

2. Поништај дозволе за рад

Члан 29.

Дозвола за рад ће се поништити ако:

- 1) странац обавља послове за које није издата дозвола за рад или ако ради код другог послодавца;
- 2) странац не отпочне са радом у року од 15 дана од дана издавања радне дозволе за запошљавање;
- 3) странац коме је издата дозвола за самозапошљавање не отпочне са обављањем послова за које му је издата дозвола за рад у року од 90 дана од дана добијања дозволе;
- 4) у моменту издавања, односно продужења нису били испуњени услови утврђени овим законом.

Инспектор рада дужан је да одмах обавести организацију надлежну за послове запошљавања ако у поступку инспекцијског надзора утврди чињенице из става 1. тачка 1) овог члана.

Послодавац је дужан да обавести организацију надлежну за послове запошљавање ако странац не отпочне са радом у року од 15 дана од дана издавања радне дозволе за запошљавање.

Странац је дужан да обавести организацију надлежну за послове запошљавања о околностима из става 1. тачка 3) овог члана у року од 15 дана од дана протека рока за отпочињање обављања делатности.

Решење о поништају дозволе за рад организација надлежна за послове запошљавања доноси по пријави чињеница из става 1. овог члана или по службеној дужности.

3. Престанак важења дозволе за рад

Члан 30.

Дозвола за рад престаје да важи:

- 1) истеком рока на који је издата;
- 2) одрицањем;
- 3) престанком статуса избеглице, лица које тражи азил, лица коме је одобрена привремена заштита, односно лица коме је одобрена супсидијарна заштита;
- 4) престанком уговора о раду или другог уговора без заснивања радног односа којим странац остварује права по основу рада у складу са законом, односно престанком рада странца који поседује одобрење за привремени боравак у Републици;
- 5) ако странац изгуби својство предузетника или правно лице престане са радом пре истека рока важења радне дозволе за самозапошљавање;
- 6) ако то захтевају разлози заштите јавног поретка или безбедности Републике и њених грађана, у складу са законом;
- 7) ако је странцу престало право на стално настањење или привремени боравак у Републици;
- 8) ако странац постане домаћи држављанин;
- 9) у случају смрти;

10) ако је странац боравио ван Републике дуже од шест месеци непрекидно.

Странац је дужан да обавести организацију надлежну за послове запошљавања о чињеницама из става 1. тач. 2) и 5) овог члана у року од 15 дана од дана одрицања, односно дана када је изгубио својство предузетника или је правно лице престало са радом.

Послодавац је дужан да обавести организацију надлежну за послове запошљавања о чињеницама из става 1. тачка 4) овог члана у року од 15 дана од дана престанка рада странца.

Решење о престанку дозволе за рад организација надлежна за послове запошљавања доноси за околности из става 1. осим у случајевима из тач. 1), 8) и 9) овог члана, по пријави околности или по службеној дужности.

V. ЕВИДЕНЦИЈА И САРАДЊА

Члан 31.

Организација надлежна за послове запошљавања дужна је да води евиденцију о:

- 1) дозволама за рад;
- 2) странцима који остварују право на рад у складу са овим законом.

Послове из става 1. овог члана организација надлежна за послове запошљавања обавља као поверене послове, у складу са прописом којим је уређена ближа садржина података и начин вођења евиденција у области запошљавања.

Члан 32.

Органи и организације који обављају послове везане за боравак и запошљавање странца, други органи и организације који обављају послове у вези са остваривањем различитих права странца, као и организације послодаваца и синдиката, дужни су да непосредно и континуирано сарађују и размењују потребне информације између себе и са другим органима и организацијама у иностранству.

VI. НАДЗОР

Члан 33.

Министарство надлежно за послове запошљавања врши надзор над радом ималаца јавних овлашћења у вршењу послова државне управе поверилих овим законом.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона, односно над испуњавањем услова за запошљавање странца у складу са овим законом, врши Инспекторат за рад.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

Новчаном казном од 800.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - послодавац, ако:

- 1) запосли странца супротно одредбама овог закона (члан 9. став 1);
- 2) не чува доказе о испуњавању услова за запошљавање странца у пословном простору у коме странац ради (члан 9. став 2);
- 3) запосли странца на пословима за које није добио радну дозволу (члан 14. став 2);
- 4) не изврши обавезе утврђене чланом 15;
- 5) запосли странца супротно одредбама чл. 16. и 17. овог закона;
- 6) запосли странца супротно одредбама чл. 19 - 22. овог закона;
- 7) не поднесе захтев за продужење дозволе за рад у прописаном року (члан 28. став 2);
- 8) не поступи у складу са одредбом члана 29. став 3. овог закона;
- 9) не поступи у складу са одредбом члана 30. став 3. овог закона.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице - послодавац који има својство предузетника.

Новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

Послодавцу из става 1. тачка 1. овог члана може се изрећи заштитна мера забрана вршења одређене делатности у трајању од шест месеци до једне године.

Послодавцу из става 2. овог члана може се изрећи заштитна мера забрана вршења одређених делатности, у трајању од шест месеци до једне године.

Члан 35.

Новчаном казном од 15.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај странац, ако:

- 1) се запосли супротно одредбама овог закона (члан 9. став 1);
- 2) обавља послове за које није добио радну дозволу (члан 14. став 2);
- 3) не поступи у складу са одредбом члана 29. став 4. овог закона;
- 4) не поступи у складу са одредбом члана 30. став 2. овог закона.

Члан 36.

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - организација надлежна за послове запошљавања, ако:

- 1) не омогући незапосленом странцу остваривање права утврђеног чланом 4. став 2. овог закона;
- 2) за исти временски период изда више врста дозвола за рад супротно одредби члана 10. став 3. овог закона;
- 3) изда дозволу за рад супротно одредбама члана 24. овог закона;
- 4) не спроводи или спроводи супротно одредбама овог закона послове утврђене чл. 25-30. овог закона.

Новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу - организацији надлежној за послове запошљавања.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Странци који су засновали радни однос или раде на основу одобрења за заснивање радног односа која су издата по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона настављају да раде до истека рока на које је одобрење издато.

Члан 38.

Министар надлежан за послове запошљавања донеће прописе на основу овлашћења из овог закона у року од три месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 39.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о условима за заснивање радног односа са страним држављанима ("Службени лист СФРЈ", бр. 11/78 и 64/89, "Службени лист СРЈ", бр. 42/92, 24/94 и 28/96 и "Службени гласник РС", број 101/05 - др. закон).

Члан 40.

Прописи донети на основу Закона о условима за заснивање радног односа са страним држављанима ("Службени лист СФРЈ", бр. 11/78 и 64/89, "Службени лист СРЈ", бр. 42/92, 24/94 и 28/96 и "Службени гласник РС", број 101/05 - др. закон) остају на снази до дана ступања на снагу прописа донетих на основу овог закона, уколико нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 41.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", осим одредаба чл. 5-8. које се примењују од дана ступања Републике у чланство Европске уније.

У РЕДАКЦИЈСКОМ ПРЕЧИШЋЕНОМ ТЕКСТУ НЕ НАЛАЗИ СЕ:

Чл. 2. Закона - 50/2018-8:

"Поступци започети пре ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама прописа по којима су започети."

У РЕДАКЦИЈСКОМ ПРЕЧИШЋЕНОМ ТЕКСТУ НЕ НАЛАЗЕ СЕ:

Чл. 9. и 10. Закона - 31/2019-7:

"Члан 9.

Министар надлежан за послове запошљавања усклађује са одредбама овог закона Правилник о дозволама за рад („Службени гласник РС”, број 63/18), у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 10.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, с тим што се одредбе чл. 1–3, члана 4. став 2, члана 5. став 1, члана 6. и члана 7. став 1. примењују од 1. јануара 2020. године."